

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE DIN BUCUREȘTI

A P Ă R E D E D O U Ă O R I P E L U N Ă

Redacția și Administrația :
ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

ABONAMENTUL

pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an
pentru cântăreți și paracletici 100 lei pe an

SUMARUL:

1. Arderea morților	Referent	6. Necrolog	***
2. Scrierea lui Tertullian	N. Chițescu	7. Cărți noi, reviste.	Referent
3. Cartea lui Origen	Pr. I. Ion.-Măjău	8. Parohii vacante	***
4. Mișcarea Misionară	***	9. Mișcarea în cler	***
5. Cronica Internă	***		

ARDEREA MORTILOR

Contra celor mai vechi tradiții, în cari s'a născut și s'a dezvoltat poporul românesc, contra celor mai intime și mai puternice sentimente în fața morții, contra concepției despre viață și moarte, pe care o găsim cuprinsă în cântecele, baladele și poezia populară în genere la poporul nostru,—iată că de câțiva ani se agită ideea arderii morților. Este acesta un atentat—conștient sau inconștient, puțin interesează, îndreptat împotriva unității sufletului românesc, și așa destul de slăbit și dezorientat, în urma atâtor curente anarhice apărute în anii după războiu. Pe care îl resping, cu adâncă repulsiune, toți cei ce n'au rupt legătura cu specificul sufletesc al românului.

Susținătorii ideii arderii morților încearcă, firește, să prezinte această tendință de înnoire sub formă de convingere cu temeiuri serioase. Ba chiar vorbesc de necesități impuse de civilizația și cultura veacului în care trăim. În realitate este vorba de „convigere, civilizație, cultură, necesități sociale etc.” prin cari neîndoios, se

exprimă o stare de lucruri decadente. Ceeace nu este de mirat. Pentru că istoria ne vorbește de epoci de decadență în viața diverselor popoare. În asemenea epoci, exagerarea s'a putut vedea tronând pe vârful cel mai înalt și încercând a da îndrumări de viață. În istoria poporului nostru cred că nu poate fi vorba de asemenea epoci. Ci numai de epoci de stagnare în dezvoltarea firească și normală a vieții, cum de pildă epoca fanariofilor. Cu înlăturarea streinismului a luat sfârșit și așa numita epocă de stagnare, și sufletul românesc, retras în sine pentru un timp, și-a reluat creșterea sa firească.

Acum, despre ce poate fi vorba? De decadență? Adecă de-o stare de lucruri, care își are punctul de plecare în chiar lăuntrul sufletului românesc? Sau de transplantări vițiate, aduse din îndepărtate locuri, fără nici-o identitate cu rosturile vieții noastre?—Cred, nezdruclinat, că de-o decadență proprie vieții românești nu poate fi vorba. Ci numai a doua ipoteză explică aparițiunea ideii arderii morților.

Faptul rămâne însă în picioare și, ca orice vârtej, găsește destule paie și surcele, destul praf și cenușă cu care să orbească ochii trecătorilor întâmplători. Și mulți își pot pierde cumpătul și pot cădea pradă acestui fenomen decadent, fără a avea un pic de vină. Pentru aceste motive e nevoie absolută ca din partea bisericii noastre să se pornească, nestăvilit, o acțiune de purificare a vieții și luminare a masselor. Organul de conducere supremă în biserica noastră—Sfântul Sinod—s'a exprimat categoric împotriva acestei tendințe de înnoire, cu orice preț. Biserica nu admite arderea morților, pentru motive și convingeri cercetate, verificate și experimentate, nu într-o noapte de insomnie, ci în laboratorul neclintit și viu al atâtor generațiuni. Prin graiul bisericii vorbește deci un trecut de cinste, cuget

curat și preocupare viguroasă de ceea ce e principal și nesupus vitregiilor vremurilor. Dar prin glasul crematoriștilor, cine vorbește ?...

În unele ziare se pot ceti, din săptămână în săptămână, comunicate despre numărul și numele morților, duși din nefericire să fie încenușați. S'au văzut, cazuri, când, poate chiar ostentativ, morți, porniți spre crematoriu, și-au parcurs ultima cale pământească, fără rugăciunea bisericii. Ceea ce privește pe fiecare. Dar pe noi ne privește germenul decadenței, răspândit în aer în asemenea împrejurări. Căci îl pot inspira vieți nevinovate.

Deci, atenție, luptă și front unic—contra decadenței celei mai abjecte. Căci dreptatea este de partea bisericii. Și ar fi păcat să n'o ridicăm în văzul tuturor.

REFERENT

Scrierea lui Tertullian despre pocăință

PARTEA TREIA (CAP. VI-XII):

Despre pocăința făcută după botez

CAP. IX. 1):

Exomologheza

IX. Cu cât obligația acestei de a doua și ultimă pocăință e mai mare, cu atât trebuie să răspundem mai cu îngrijire încercării (căreă suntem supuși) așa încât să fie satisfăcută nu numai în cugetul nostru ci să se arate și printr'un act.

2) Acest act, care e numit de obicei cu un cuvânt grecesc este „exomologheza”, prin care mărturisim Domnului păcatul nostru — nu doar că nu l'ar cunoaște ci fiindcă prin mărturisire i se dă satisfacției, (căci) ia naștere pocăința, iar prin pocăință se îmbunează Dumnezeu.

3) Așa dar, exomologheza este învățătura, care cere omului să se prostorneze și să se umilească, atrăgând asupra sa îndurarea.

4) Iară cât despre îmbrăcăminte și fel de viață, ea cere să te culci în sac și cenușă, să-ți acoperi trupul cu zdrențe negre, să-ți frământă sufletul de întristare, să îndreptezi prin aspre deprinderi cele săvârșite păcătuiind; de altfel ea nu cunoaște decât o hrană și

o băutură simplă, spre folosul sufletului și nu al pântecelui. De cele mai multe ori (cel ce se pocăește) sprijine rugăciunile cu postul, geme, lăcrămează și strigă zi și noapte către Domnul Dumnezeu său, se aruncă la picioarele preoților, îngenunche înaintea celor plăcuți lui Dumnezeu și roagă pe toți frații săi să fie mijlocitori pentru sine, spre ertarea sa.

5) Exomologheza face toate acestea ca să ajute pocăința, ca să cinstească pe Dumnezeu de frica primejdiei, așa încât să se umple de mânie contra păcătoșului, pronunțând ea însăși, în numele lui Dumnezeu, nu zic ca să înșele ci ca să achite, pedeapsa cea vecinică printr'o vremelnică zdrobire a inimii.

6) Căci îngenunchind omul, ea îl înalță mai mult; făcându-l nesuferit ea îl curăță și mai mult; când învinovățește, ea îndreptățește; când condamnă, achită. Cu cât te vei fi cruțat mai puțin, cu atât mai mult, crede-mă, te va cruța Dumnezeu!

CAP. X:

Exomologheza e îndeplinită în fața lumii

X. Totuș, știu că cei mai mulți fug de

1) Vezi ultimele patru numere

această înfăptuire, sau o amână din zi în zi, din cauză că trebuie s'o facă față de toată lumea; căci gândesc mai mult la rușine decât la mântuirea lor; întocmai ca aceia, cari căpătând vreo boală în cele mai ascunse părți ale trupului lor, tănuiesc doctorilor starea lor și asifel pier din cauza rușinii.

2) Iar rușinea nu vrea să mulțumească pe Dumnezeu cel rănit de păcat, ca să ia înapoi mântuirea pierdută. Dar, oare, tu cel rușinos nu țineai fruntea sus când păcătuiai, iar acum când să îmbunezi pe Dumnezeu, o pleci?

3) Intru cât mă privește, eu nu dau pas rușinii, când știu că e mai mult păgubitoare și când ea însăși por'că îndeamnă pe om zicându-i: „Nu te îngriji de mine: mai bine ți-ar prinde dacă aș pieri!”.

4) Desigur pe ea o pândește o primejdie, care e mare, greu de îndurat, când e pregătită de cei ce ocărăsc și iau în derădere, atunci când unul se ridică pe ruinele altuia, ori se înalță călcând în picioare pe celălalt. Dar trăind între niște frați — servi ai aceluiaș stăpân — unde nădajdea, frica, bucuria, durerea, suferința, sunt comune (căci au un duh comun, venit dela acelaș stăpân și tată), întrucât i-ai socoti tu altfel decât pe tine însuși?

5) Dece fugi tu de cei ce iau parte la căderea ta, ca și cum ar aplauda (văzându-o). Corpul nu poate să se bucure de răul întâmplat unuia dintre membrele sale (Cf. I Cor. XII); e dator, chiar, să se întristeze și în întregime să ia parte la lecuirea lui.

6) Acolo unde se află unul sau doi, e și biserică; iară biserica este Christos. Deci, când tu întinzi mâinile către genunchii fratelui tu te atingi de Christos și rogi pe însuș Christos. La fel, când aceia varsă lacrimi din pricina ta, Christos suferă, Christos însuș roagă pe Tatăl Său. Căci se dă cu ușurință ceea ce cere fiul.

7) Ce e drept, tănuirea păcatelor făgăduiește un mare folos respectului (pretins de noi). Dar putea-vom tănuii lui Dumnezeu ceea ce am ascuns cunoștinții oamenilor?

8) Oare se poate compara părerea oamenilor cu judecata lui Dumnezeu? E mai bine, adică, să fii condamnat în ascuns decât achitat pe față? — Dar cât de dureros e să ajungi la exomologheză!

9) — Totuș, prin suferință ajungi la vindecare; de altfel, dacă e vorba de pocăință, să nu mai vorbim de suferință, deoarece înfăptuirea ei aduce mântuirea.

E dureros să fii tăiat, să fii ars cu fierul înroșit în foc, să fii chinuit de usturimile vreunui praf; și totuși, mijloacele care tămăduiesc cu neplăceri găsesc îndreptățire prin folosul ce-l dau vindecând și fac să se primească un rău prezent în schimbul unui bun care va veni mai târziu.

CAP. XI:

Pocăința cere lipsuri și suferințe, celui ce o îndeplinește.

XI. Ce e dacă în afară de rușine, pe care o socotesc drept cea mai însemnată cauză, se tem și de starea cea rea a corpului fiindcă trebuie să trăiască fără să se îmbăeze, neîngrijiți, lipsiți de veselie, în sacul cel aspru și sub cenușa cea murdară, cu fața suptă de post?

2) Oare trebuie să-L rugăm pentru păcatele noastre în vison și purpură de Tyr? Atunci iată un ac ca să-ți resfiri perii capului, iată și niște prafuri ca să te speli pe dinți, iată și niște forficele de fier ori de bronz, ca să-ți faci unghiile, ba încă îngrămădește și pe buze ori pe obraji o strălucire mincinoasă, ori o roșeață artificială.

3) Afară de aceasta, cercetați băi mai plăcute; adăogați la risipele voastre plimbări prin parcuri ori la mare; căutați mereu belșugul vostru cu mâncări rare, sorbiți din vinuri vechi; și dacă vă va întreba cineva: „pentru ce ești așa de risipitor?” răspundeți-i: „Am păcătuit contra lui Dumnezeu și sunt în primejdie de a pieri pentru vecie; deaceia acum mi-e frică și mă chinuesc și pătimesc ca să-mi fac propice pe Dumnezeu pe care l-am rănit păcătuiind”.

4) Luați seama la aceia care fac intrigă ca să capete o slujbă: nici nu se rușinează și nici nu se ostenesc peste măsură de neplăcerile sufletești ori trupești — și nu voiui numi numai neplăcerile ci tot felul de batjocuri —, numai ca să ajungă la ceea ce și-au propus.

5) Ce haine rele nu poartă? În ce căminuri nu se strecoară ca să se ploconească (stăpânilor) și în zorile zilei ca și în amurg? Iar la apropierea oricărui mare personagiu ei se fac mici, nu iau parte la nici o adunare prietenească, nu se adună la nici un ospăț ci se feresc de binefacerile libertății și ale bucuriei.

6) Și aceste toate (le fac ei) pentru plăcerea cea vremelnică a unui singur an. Iară

noi vom ezita. oare, să suferim, când o vecinicie e primejduită, ceea ce suferă unii ca să se lucreze topoare și vergi, ori vom întârziă de a da lui Dumnezeu cel rănit de noi o parte din hrana și îmbrăcămintea noastră, când chiar păgânii își iau asemenea sarcini asupra lor, fără să fi rănit pe nimeni.

7) Noi am fi aceia despre cari Scriptura zice: „Vai de cei care trag după ei păcatele lor, cu o funie lungă!“ (Isaia V 18).

CAP. XII:

Pe păcătosul care moare nepocăit îl așteaptă focul cel vecinic.

XII Dacă te dai înapoi din fața exomologhezei, cugetă în inima ta, la gheena, pe care exomologheza o stinge pentru tine; închipuește-ți mărimea pedepsei, ca să nu mai eziți a primi leacurile.

2) Ce vom mai zice de acea întindere nesfârșită a focului cel vecinic, când vedem că niște cratere mici aruncă astfel de flăcări, încât orașele vecine sunt distruse cu desăvârșire ori se așteaptă zi de zi la aceeaș soartă?

3) Cei mai înalți munți se destramă din cauza nașterii acestui foc înlăuntrul lor; și, ceea ce ne dovedește vecinicia judecății e că oricât s'ar crăpă ei, oricât s'ar măcină, nicio dată nu se sfârșesc, totuș.

4) Cine nu vede în aceste suferințe tainice ale acestor munți, închipuirea judecății care ne amenință? Cine nu va înțelege că acele scântei, sunt ca niște aruncături într'un joc, dintr'un foc mare, de nemişcat.

5) Și atunci, dacă știi că după o reducere contra gheenei, pe care o afli în botez, mai rămâne încă și o a doua scăpare, de ce să părăsești tu propria ta mântuire? De ce să întârzi de a apuca ceea ce știi că te tămăduiește?

6) Căci și animalele cele necuvântătoare și fără de rațiune, cunosc la vreme de nevoie leacurile care le-au fost dăruite într'un chip dumnezeesc.

Cerbul, când e străpuns de o săgeată, știe că dictamnul îl va vindeca dacă dă afară din rană și fierul și ceea ce rămâne neapărat după el. Rândunica, dacă orbește pe puii ei, știe cum să le dea iarăș vederea cu planta ei chelidonia.

7 Păcătosul, care știe că Dumnezeu a întemeiat exomologheza, ca să-l ducă din nou la har, va trece cu vederea oare ceea ce a adus din nou în domnie pe regele Babilonului? (cf Dan, VI 33, v. 19). Multă vreme adusesse ca jertfă Domnului pocăința sa; timp de șapte ani îndeplinise exomologheza, într'o umilință jalnică; unghiile sale crescuseră într'un chip îngrozitor, ca ale vulturilor și perii capului său în dezordine amintea coama cea grozavă a leului (cf Exod VII-XIV). Ce viață îngrozitoare! Dar Dumnezeu a primit pe omul pe care oamenii nu-l puteau suferi.

8) Din contră, stăpânitorul egiptean, care a prigonit pe poporul lui Dumnezeu, cel zdrobit de întristare și mult timp tăgăduit Stăpânului său, s'a aruncat în luptă, ca să-l bată,—după atâtea plăgi pline de învățăminte—și a pierit în mare, care a lăsat loc de trecere numai poporului lui Dumnezeu, valurile prăbușindu-se după aceea. Căci depărtase dela el pocăința și exomologheza, felul ei de a se arăta în afară.

9) . . . Dece însă aș mai vorbi despre aceste două scânduri, ca să zic așa, ale mântuirii omului; de ce să mă îngrijesc mai mult de felul meșteșugit al scrisului de cât de o datorie impusă de cugetul meu?—Eu însumi, om păcătos, încărcat de toate greșalele și nefiind născut decât ca să fac pocăință nu pot, totuș, să încetez cu ușurință de a mai vorbi despre ea, despre care, de altfel ne mai vorbește încă Adam începătorul neamului omenesc, cel răsvrătit contra Domnului, deși așezat din nou în raiul său, prin exomologheză.

(Sfârșit)

Traducere din latinește
de N. CHÎTESCU

Cartea lui Origen despre rugăciune

1. Lucrurile, cari sânt prea înalte și covârșesc puterile omului, lucrurile, cari sânt nemăsurat mai pre sus de firea noastră

peritoare, nu se pot înțelege, cu mintea, de oamenii muritori. Însă, pentru multul și neasemănatul dar al lui Dumnezeu, pe care-l re-

varsă bogat asupra oamenilor, prin mijlocitorul neîntrecutei mile față de noi, prin Iisus Hristos și prin împreună lucrătorul Duch Sfânt, vrea Dumnezeu, ca aceste lucruri să devină înțelese. Deci, fiindcă firea omenească nu are puterea de a dobândi înțelepciunea, cu care toate au fost făcute, pentru că după David: „Pre toate (lucrările Sale) le-a făcut D-zeu cu înțelepciune” (Ps. 104.24), neputința devine puțință, prin Domnul nostru Iisus Hristos. *El s'a născut, pentru noi, dela Dumnezeu, înțelepciune, îndreptare, sfințire și răscumpărare (I Cor. 1.30) Intr'adevăr, care om va ști, de ce părere este Dumnezeu, sau cine va putea să-și dea seama de voia Domnului, fiindcă cugetele oamenilor sânt sfioase și prevederile lor nesigure. Trupul cel stricăcios îngreuiază sufletul și cortul pământesc apasă asupra minții plină de griji. Abia presupunem cele pămănești, cine va cerceta cele cerești?*¹ (Int, 9.13-16) Dar cine o să zică, despre om, că are putere să cerceteze lucrurile cerești! Și cu toate este așa, preste puțință lucrul acesta, devine cu puțință, prin covârșitoarea milă a lui Dumnezeu. Cel ce a fost răpit într'al treilea cer,²) poate că a cercetat lucrurile acestea, din pricină că el a auzit cuvinte, cari nu se pot rosti, pre cari a le rosti nu a fost îngăduit omului (II Cor. 12.4) Și cine poate să susțină, că-i stă omului, prin puțință, să cunoască cugetul lui Dumnezeu! Dar lucrul acesta îl îngăduie prin Iisus, pentru că iată ce zice: Voi numai sântefi slugi, pentru că sluga nu știe ceea ce face stăpânul său. Pre voi v'am numit prieteni, pentru că v'am pus în cunoștință cu tot ce-am auzit dela Tatăl meu. (sf Ioan 15.15) Printr'aceasta, nu le descoperă voia stăpânului care voește să le fie stăpân, ci voia aceluia ce s'a făcut prieten, al acelora, căror mai nainte le era stăpân. De altminteru, după cum nici un om nu știe cele ale omului, afară de duhul omului care locuiește într'insul, tot astfel nimenea nu știe cele ale lui Dumnezeu afară de Duhul lui D-zeu (II Cor. 12.11-12). Și dacă nimenea nu știe cele ale lui Dumnezeu, afară de duhul lui Dumnezeu, cu neputință este să știe omul ale lui Dumnezeu. Dar, ia seama, cum devine cu puțință lucrul acesta. Noi, zice, nu am luat duhul lumii ci duhul care purcede dela Dumnezeu, pentru ca să cunoaștem, să recunoaștem cele ce ni s'au dăruit de Dumnezeu. Și de aceste daruri vorbim nu

cu vorbe înduplecătoare de înțelepciune omenească, ci într'u înduplecarea Duhului Sfânt (I Cor. 2.12.13).

2. E drept, prea cucernicule și prea vrednicule Ambrozio, prea cuviincioasă și prea vitează Tatiana, care, ca Sara n-ai avut parte de copii, (Fac. 18.11) că dorința mea este, ca voi să știți, de ce, propunându-mi să vorbesc despre rugăciune, am adus vorba despre lucrurile, cari fiind cu neputință oamenilor, devin cu puțință prin mila lui Dumnezeu. Un lucru cu neputință, atât cât are putere slăbiciunea noastră, cred că este, să lămurești desăvârșit și cum se cuvine lui Dumnezeu, cuvântul rugăciune, în întregimea lui, chipul cum trebuie să se facă rugăciunea, ce să ceri dela Dumnezeu la rugăciune și ce vreme este cea mai nimerită pentru rugăciune? De altfel știm că sf. Pavel, care din pricina multelor descoperiri, se temea, că nu cumva să creadă cineva, despre dânsul, mai mult decât vede sau aude dela dânsul, mărturisește că nu știm cum trebuie să ne rugăm: *Intr'adevăr, zice el, nu știm ce trebuie să cerem cum trebuie la rugăciune.* (Rom 8.26) Nu este nevoie numai să te rogi, ci să te rogi și cum trebuie și să ceri în rugăciune ceea ce trebuie.

Chiar dacă putem înțelege ce trebuie să vrem în rugăciune, asta nu este de ajuns, dacă nu ne îngrijim și de cum trebuie să ne rugăm. La ce folosește că știm să ne rugăm cum trebuie, dacă nu știm ce trebuie să cerem în rugăciune? E deosebire între a cere la rugăciune ceea ce trebuie: cuvintele rugăciunii și între a te ruga cum trebuie: starea celui ce se roagă. Ca model de ceea ce trebuie să cerem la rugăciune avem: *Cereti lucrurile mari și cele mici vi se vor adăuga vouă și: „Cereți lucrurile cerești și cele pămăntești vi se vor adăuga vouă”* (sf. Matei 6.33) Și: rugați-vă pentru cei ce pre voi vă vatămă (Tot acolo 5.44) Și: *Rugați-vă de stăpânul secerișului ca să trimită lucrători la secerișul său* (Tot acolo 9.38). Și: *Rugați-vă să nu fiți duși în ispită* (sf. Luca 22.40) Și: *Rugați-vă să nu fie fuga voastră iarna sau sâmbăta* (sf. Matei 24. 20) Și: *Dacă vă rugați, nu bolborosiți* (sf Matei 7.6) și ori câte locuri ase-

1) Cu înțelesul: Cine va pătrunde cele cerești.

2) E vorba de sf. Pavel care el însuși a însemnat în scris acest fapt în II Cor. 12. 2.

menea acestora. Și cum trebuie să ne rugăm : *Drept aceea vreau ca bărbații să se roage în tot locul, să-și ridice sus mâinile nevino-vate, fără mânie și fără îndoială. De asemenea femeile, cu îmbrăcăminte cuviincioasă, împodobindu-se cu rușinea și cu modestia, nu cu părul încârlionțat, sau cu aur sau cu mărgăritare sau cu haine scum-pe, ci cum se cuvine femeilor cari-și fac o fu-lă din a-ș arăta cinstirea lui Dumnezeu prin fapte bune (I Tim. 2.8.9.10) Despre cum tre-bue să ne rugăm este și această învățătură : Vrea să zică, dacă îți aduci darul tău la altar, și acolo îți aduci aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă acolo darul tău in-aintea altarului, du-te de te împacă mai in-ainte cu fratele tău și atunci să vii să aduci darul tău (sf. Matei 5.23) Și ce dar mai de preț ar putea fi trimis lui Dumnezeu, din par-tea firii înzestrată cu minte, dacă nu cuvân-tul, de bun miros, al rugăciunii, care se ri-dică dintr'o conștiință, care nu are mirosul rău al păcatului. Despre cum trebuie făcută rugăciunea este și aceasta : Numai prin bu-nă învoială să vă lăsați unul pre altul de datoria de soț pentru o vreme, ca să vă în-delețniciți cu rugăciunea. Apoi să vă impre-unati iarăși ca să nu vă ispitească Satana din pricina pornirii voastre spre neînfrânare (I Cor. 7. 5.) Printr'aceasta se aduce o îm-piedicare chipului cum trebuie făcută rugă-ciunea, numai pentru ca lucrarea tainei că-sătoriei,, taină asupra căreia se cuvine să nu vorbim, să se facă în chip cam vrednic, cam încet și fără de nici o vătă-mare. Buna învoială, aci numită, stinge por-nirile patimii, mistuește neorânduiala, îm-pe-dicând pe Satana de a vă supune relor ispite. Pre lângă acestea, de felul cum tre-bue să ne rugăm, este și învățătura urmă-toare : „Dacă stați la rugăciune, ertați orice ați avea împotriva cuiva” (sf. Marcu 11.26)*

Și la sf. Pavel următoarele : „Orice băr-bat, care se roagă sau profetește, cu capul acoperit, face de rușine capul său. Orice fe-mee, care se roagă sau profetește cu capul descoperit își face de rușine capul ei (I Cor.-11. 4, 5) Aceasta este model de cum trebuie să stăm la rugăciune. Știa sf. Pavel toate a-cestea și cam multe de acestea din lege și din profeți. El putea să le pună în legătură cu desăvârșirea evanghelică prin felurite ex-plicări, făcute fiecare în parte, cari explicări

nu se mărginesc numai întru a se potrivi ci și în a se adevăra. Cu toate acestea, dân-du-și seama, cât de departe sântem de a ști să cerem în rugăciune, ce trebuie, cum trebuie, zice : *ceea ce trebuie să cerem în ru-găciune nu știm să cerem cum trebuie.* (Rom. 8, 26) La acestea, adaugă apoi împlinirea lipsei celui ce nu știe, dar se silește ca el însu-și să fie vrednic să îmlplinească lipsa pe care o are. Zice într'adevăr : „*Insuși Du-hul se roagă lui Dumnezeu cu geme'e nespuse. Cercetătorul inimilor știe însă care este cu-getul Duhului, că se roagă lui Dumnezeu pentru sfinți.* (Rom 8, 26).

Pentru că Duhul este acela care strigă în inimile fericitorilor : „Abba”, Părinte (Gal 4.6),¹ pentru că, știe bine, că suspinurile trupului omenesc sânt potrivite să îngreuneze pre cei căzuți sau pre călcătorii de lege, de aceea se roagă lui Dumnezeu cu gemete nespuse, luând asupra și din multa dragoste de oa-meni și din compătimire, suspinurile noastre. Prin înțelepciunea Sa văzând că sufletul nostru este smerit în lut (Ps. 43, 25) și închis în trupul smereniei (Filip. 3, 21) se roagă lui Dumnezeu, nu cu orice suspinuri, ci cu nes-puse suspinuri, cu tainice cuvinte, cu cari nu e dat omului să vorbească (2 Cor. 12, 4).

Fiindcă însă, tocmai dintr'această pricină, Duhul nu se mulțamește numai să mijloceas-că la Dumnezeu, se roagă cu stăruitoare rugă, duple cum cred eu, pentru cei ce sânt mai mult de cât biruitori, cum era sf. Pavel când zicea : *Dar în toate acestea, sântem mai mult de cât biruitori.* (Rom. 8, 37) E drept, de altfel, că nu se roagă numai pen-tru cei atât de puternici încât sunt mai mult de cât biruitori, dar nici numai pentru cei atât de slabi încât rămân biruiți, ci pentru cei ce biruesc. Urmarea la : Nu știm să ce-rem în rugăciune, ce trebuie, cum trebuie, dar Duhul mijlocește la Dumnezeu cu ge-mete nespuse, este : *Să ne rugăm cu Du-hul, să ne rugăm însă și cu mintea ; voi cânta psalmii cu Duhul, voi cânta psalmii și cu mintea* (Cor. 3,10).

Pentru că mintea noastră nu poate deloc să se roage dacă înaintea ei nu s'a rugat Duhul, așa că ea este ca o slugă a lui, pen-trucă ea nu poate cu nici un chip să cânte

1) Abba ebrește chiar așa înseamnă : Părinte. În vie-țile sfinților se găsește ca titlatură dată călugărilor, mai ales sihăștrilor. Franțuzește abbé vine tot de acolo.

psalmii și să laude în bun ritm și în cadență, cu măsură și cu vrednicie pe Tatăl în Hristos, *dacă Duhul care cercetează totul, chiar și adâncurile lui Dumnezeu* (1 Cor. 3, 10) n'a cercetat înainte de laudarea și preamărirea din partea minții, acele adâncuri și nu le-a înțeles după puterea sa. De altfel, vre-unul din ucenicii lui Iisus, și-a dat seama de slăbiciunea omenească și cred eu că a recunoscut aceasta mai ales atunci când a auzit vrednicile de știut și alesele cuvinte, ba chiar ceea ce a spus Mântuitorul în rugăciunea Sa către Tatăl. Intr'adevăr, când Domnul a sfârșit cu rugăciunea, unul dintre ucenicii Săi i-a zis: Doamne, învață-ne să ne rugăm după cum și Ioan a învățat pre ucenicii săi. (sf. Luca 11. 1) Intregul cuprins al aceluia loc este următorul: *Și odată El, se ruga într'un loc. După ce a sfârșit, i-a zis unul dintre ucenici Săi: Doamne, învață-ne o rugăciune, după cum și Ioan a învățat pre ucenicii săi.* Este oare de crezut că un om crescut într-o învățătură legii și la școala Profeților, nelipsit din Sinagogă, să nu știe nici de cum să se roage până când n'a văzut pre Domnul că se roagă într'un loc? Dar, ar fi o nebunie să susținem aceasta!

Știa, desigur, să se roage, dar știa în felul iudeilor. Însă atunci, din locul acela, a văzut el că are nevoie de mai multă știință despre rugăciune. Dar ce a învățat Ioan despre rugăciune pe ucenicii săi, cari veneau din Ierusalim și de prin toată Iudeea și de prin împrejurimi să se boteze la dânsul? Numai dacă el a învățat în secret, ceva despre rugăciune, pe aceia poate cari deveniseră ucenici ai săi, înainte de a se apuca el de botez, pentru că era mai mult decât un Profet, dar despre rugăciune n'a învățat pre toți cari se botezau. Pentru că rugăciunile cu adevărat pline de Duh, când Duhul se roagă în inima sfinților, sânt pline de nespuse și minunate învățături.

Intr'adevăr, în cartea 1-a Regilor (1. 12) se găsește o parte din rugăciunea Anei. *Pentru că ori de câte ori se ruga Domnului vorbea inima ei, nu s'a simțit nevoia să o scrie.* În Psalmi: chiar psalmul XVI poartă numele; *Rugăciunea lui David*, iar al opt zeci și nouă: *O Rugăciune a lui Moise, omul lui Dumnezeu*, și al o sută unulea: *Rugăciunea sâracului fără curagiu, care varsă înaintea Domnului rugăciunea sa.*

Aceste rugăciuni, fiindcă sunt cu adevărat rugăciuni, într-o cât au fost rostite cu duh, sânt pline de învățăturile dumnezeieștii înțelepciuni. Iată cum se rostește cineva despre ceea ce spune într'însele: *Cine este înțelept și le va înțelepti și le va înțelege și cine este cu minte și le va învăța pe de rost?* (Oseea 14, 9) Fiindcă este așa de greu să faci o lucrare despre rugăciune, deoarece este nevoie ca Tatăl să trimită lumina Sa și însuși Cuvântul cel întâi născut să mă învețe, iar Duhul sămă însuflească ca să cuget și să vorbesc ce se cuvine despre o astfel de rugăciune, de aceea mă rog lui Dumnezeu ca om; pentru că nu mi îngăduiesc eu însumi să las la o parte chemarea sf. Duh, într'ajutor, la începutul acestei lucrări despre rugăciune, îi cer să mă învrednicească ca să fac o lucrare desăvârșită în întregime și plină de Duh și să mi lămurească rugăciunile ce se găsesc scrise în sf. Evanghelie.

Drept aceia acum începem lucrarea despre *Rugăciune*.

3. Pentru întâia oară, după câte am luat eu seama, vorba rugăciune, în sf. Scriptură, o găsim întrebuintată atunci când Iacob, fugind de mânia fratelui său Esau, se ducea în Mesopotamia, după sfaturile lui Isaak și ale Rebecai. Locul e următorul: *Și a făcut Iacob o rugăciune (de făgăduință) zicând: Dacă D-zeu va fi cu mine și mă va păzi în calea aceasta pre care am pornit și-mi va da pâine de mâncat și vestmânt de îmbrăcat¹⁾ și mă va aduce cu bine în casa tatălui meu, imi va fi Domnul, Dumnezeul meu, și piatra aceasta pre care am pus-o stâlp de aducere a minți, o voi face casă lui Dumnezeu și din tot ce-mi vei da Îți voi da dijmă.* (Făc. 28-20, 22). Firește, aici, câtă să atragem luarea aminte că vorba rugăciune are de multe ori alt înțeles decât rugăciune, pentru că prin rugăciune făgăduiește că va face cutare și cutare lucru. Cu toate acestea, cuvântul acesta este întrebuințat și din pricina obiceiului nostru de a vorbi, pentru că într'acest înțeles îl găsim în Eșiré după plaga cu broaște, care-i a doua plagă în rândul celor zece: *A chemat Faraon pre Moise și pre*

1) Am tradus așa cum e în original, cuvântul grecesc *imallon* cu vestmânt, fiindcă îmbrăcămintea ciobanilor este cea mai simplă: totdeauna și iarna și vara o cămașă și o bundă. Iar ciobanul fericit din „Cămașa fericitului” n'avea nici cămașă.

Aron și le-a zis lor: *Faceți rugăciuni (de făgăduință) pentru mine către Domnul, ca să mă scape, de broaște, pre mine și pre poporul meu și voi da drumul norodului și vor jertfi Domnului (Eșire 8, 8).* Dar, dacă cineva este de părere că acel „Faceți rugăciuni“ al lui Faraon, nu spune același lucru ca „rugăciunea“ de mai sus și ca însemnarea obicinuită, cată să luăm seama și la ceea ce urmează, în chipul acesta: *Și a zis Moise către Faraon: Statornicește-mi când să mă rog, pentru tine și pentru servii tăi și pentru norodul tău, ca să se ducă broaștele dela tine și dela norodul tău, și din toate casele voastre, numai în fluviu vor rămâne (Eșire 8,9)* Dar să luăm seama asupra mușțelor, a treia plagă: *Nici Faraon n'a cerut să se facă rugăciune, nici Moise nu s'a rugat (Tot acolo 8 17).* Dar și despre musca câinească care este a patra plagă se spune: *„Rugați-vă deci Domnului pentru mine. Și atunci a zis Moise: Eu mă volu despărți de tine și voi face rugăciuni la Domnul și mâine va alunga dela Faraon și dela servii săi și dela poporul său, musca câinească. (Eșirea 8, 28, 29).* Și puțin după aceea: *Și s'a despărțit Moise de Faraon*

și a făcut rugăciuni Domnului. Și iarăși la a cincea și a șasea plagă pentru că n'a cerut Faraon să se facă rugăciuni, nici Moise nu a făcut. La a șaptea plagă însă, trimițând Faraon pre Moise și pre Aaron și le-a zis lor: Am greșit, e adevărat. Domnul este drept iară eu și poporul meu nelegiuți. Deci faceți rugăciuni la Domnul și să oprească tunetele, grindina și focul. (Eșirea 9, 27). Și după puțin: *A eșit Moise dela Faraon, afară din oraș și a întins mâinile spre Domnul și a încetat tunelele. (Tot acolo 9, 29)* De ce nu se zice: *Și s'a rugat ca mai'nainte, ci se zice: a întins mâinile spre Domnul?* E mai nimerit să se cerceteze aceasta într'altă parte. Iar la a opta plagă zice Faraon: *Și să faceți rugăciuni la Domnul Dumnezeul nostru și să nu mai fie moartea aceasta. Și-a eșit Moise dela Faraon și s'a rugat Domnului¹⁾. (Eșirea 10, 17).* Am spus că vorba rugăciune, de multe ori, nu se ia în înțelesul obicinuit, precum e la Iacob. Iată și în Levitic: *A vorbit Domnul cu Moise zicând: Vorbește fiilor lui Israel și spune-le:*

Traducere din grecește
de Pr. I. IONESCU-Mățău

MIȘCAREA MISIONARA

Cercul pastoral ținut în parohia Valea Țâții, Jud. Dâmbovită.

Duminică 20 Sept. 1931 preoții din cerc pastoral „Fieni” au ținut adunare la biserica din parohia Valea Țâții, Petroșița. Demult nu se mai scrisese privitor la lucrarea lor. Parcă ar fi intrat în alte lumi. Totuș nici o clipă n'au stat fără lucru. N'au mai dat în vileag lucrarea lor pedeoparte ca să privească cu atențiune lucrul fraților din alte cercuri — dus cu avântul oricărui început, iar pedealta întrucât alături de manifestarea lor în cercuri publice, fără zgomot, porneau la aplicațiuni la realizări în ogorul parohiei și'n această zi de 20 Sept. 1931, în strigătul de lipsă aspră ce se aude și se vede pretutindeni în înfrigurarea grijei zilei de mâine, preoții din acest cerc pornesc din nou la lucru. După programul, ce la timp s'a făcut cunoscut au slujit în biserică curată și primenită din Valea Țâții toți preoții

prezenți ai cercului. Cântarea li a fost pătrunzătoare de suflete, cetirea cucernică. S'a spus și cuvânt de învățătură. Lume a fost multă. Biserica plină ca'n zile de Paști.

Și dacă mirenii au gustat din bucuria serbării din acea zi apoi și preoții au putut vedea roadele muncii, de zi în zi, a păr. Ioan V. Oprea ajutat de enoriașii săi în fruntea cărora se numără: Dumitru (Mitu) Dumitrescu, Vasile Stănculescu, (Ioan Olaru, Toma Dumitrescu (Petroșița) ș. a.

Au zidit în naintașii preoți: Gh. Diaconescu, Gh. Gh. Simionescu, zidirea lor însă a fost continuată cu toată râvna și vrednicia de actualul paroh.

Curtea bisericeii a fost din nou și tra'nic

1) Cele zece plagi ale Egiptului: 1. Profacerea Nilului în sânge 2. Broaștele 3. Mușțele 4. Musca câinească, căpușile 5. Moartea năprasnică a dobitoacelor Egiptului 6. Bășici și rani 7. Grindina omoritoare căci din ea eșia foc 8. Lăcustele 9. Intunecare bescnă 3 zile și 3 nopți 10. Omorarea întâi născutului om și vită.

lucrată din zid de piatră frumos fuguită — cu obolul tuturor, cheltuind pentru aceasta 35.000 lei. Pentru mâna de oameni enoriași de aci suma aceasta e de-o valoare neprețuită. Portalul dela intrare, tot din piatră, darul fruntașului Vasile Stănculescu, e mult grăitor de dorul cucernic al creștinului ca lăcașul Domnului să apară cât mai măreț, cât mai impunător. Vopsitul pe dinafară-a întregului sf. lăcaș, jertfa altui fruntaș (Mitu Dumitrescu) e deasemnea mult grăitor de câtă râvnă de podoaba casei Domnului e cuprins acest permanent ajutor al bisericii și școalei din acest sat.

Dar înlăuntru! Policandru nou, sfeșnice noi, frumoasă cruce pentru sfânta masă, perdele și alte podoabe la sf. Icoane: toate arată

roada muncii unui păstor harnic și cu atât mai vrednic de laudă cu cât greutățile cu cari s'a luptat întru realizarea binelui înfăptuit au fost mai mari, având enoriași puțini și sărmani și totuș așa de gata la treburi bune.

După prânz, pe o pajiște frumoasă pâr. G. Iacobescu refera cu destoinicie asupra subiectului ales: Taina sf. Mărturisiri. Deși în trăsături generale expusă chestiunea, totuș a interesat foarte mult preoții prezenți hotărând în unanimitate continuarea acestor expuneri în ședințe intime cât mai dese, socotindu-le prilej bun pentru edificarea și lămurirea multor probleme pastorale. Ședința cercului pentru luna Octombrie se anunță a fi în parohia Diaconești.

C R O N I C A I N T E R N A

Convocarea Pro-Sinodului Ecumenic la Sfântul Munte al Atonului

Un eveniment care nu s'a mai petrecut din veacul al 8-lea

În ziua de 19 Iunie 1932, în Duminica Rusaliilor, la mănăstirea Vatoped din Sfântul Munte Athos, se vor strânge în sobor reprezentanți ai tuturor bisericilor ortodoxe din lume.

PARTICIPANȚII

În soborul dela Athos fiecare biserică ortodoxă va fi reprezentată prin câte doi episcopi. Aceștia vor avea drept de vot. Reprezentanții fiecărei biserici vor putea fi însoțiți de cel mult doi consilieri: aceștia fără drept de vot.

ȘI BISERICA RUSĂ

Marea biserică pravoslavnică a Rusiei, care pătimește acum pentru credință, va fi și ea reprezentată în sinod. Fiindcă nu poate fi vorba de un sinod ecumenic fără participarea la el a unei biserici de tăria bisericii ruse.

SCOPUL-CONVOCĂRII

Prosinodul ecumenic, de la mănăstirea Vatopedului, este chemat să hotărască ținerea celui de al 8-lea sinod ecumenic.

Se știe că din veacul VIII, dela anul 787 nu s'a mai convocat niciun sinod ecumenic. Din această cauză o mulțime de probleme puse de mersul vremii, au rămas mereu nerezolvate, spre paguba, în primul rând, a unității ortodoxiei.

Nevoia convocării celui de al 8-lea sinod al ortodoxiei impunându-se, mai ales în vremile de acum, — în vremi de dezorientare totală, în vremi în care noțiunea de ecumenicitate își pierduse adevăratul sens, — se făcuse din ce în ce mai simțită.

Deaceia în vara anului trecut, tot la Sfântul Munte Athos, s'a ținut conferința pregătitoare a Pro-Sinodului, care, la rând i avea să hotărască ținerea Sinodului Ecumenic.

Acum a fost lansată convocarea pentru Pro-Sinod.

LUCRĂRILE SOBORULUI

Pro-sinodul din Iunie 1932, va avea să hotărască asupra chestiunilor de ordin practic, a căror rezolvare reclamă urgența. Hotărârile pro-sinodului vor fi obligatorii pentru întreaga Ortodoxie, cu o condiție :

ca ele să fie luate cu unanimitate.

DELEGAȚII NOȘTRI

Până acum, biserica noastră încă n'a desemnat pe cei doi episcopi cari o vor reprezenta la Athos.

Inmormântarea fostului mitropolit primat dr. Athanasie Mironescu

Inmormântarea fostului mitropolit primat dr. Atanasie Mironescu s'a făcut Duminică, 11 Octombrie, 1931, la Cernica.

Sicriul cu rămășițele pământești ale înaltului prelat era așezat pe un catafalc simplu, în mijlocul bisericii mănăstirei, Căleava coroane aduse de rude și jerbe de flori erau așezate în jurul sicriului, în care dormea somnul de veci fostul mitropolit, îmbrăcat în simple haine de monah, peste cari avea omoforul și epitrachilul.

Liturghia

La ora 9 dim. s'a oficiat sfânta liturghie de către episcopul Gherontie al Tomisului, asistat de arhimandritul Justin Șerbănescu, ieromonahi: Dionisie Georgescu, Anlipa Cristescu, Eftimie Constantin și diaconii: Calistru Haidamac, Teofil Damian, Inochentie Dincă și Melhisedec Humă.

Răspunsurile au fost date de corul seminarului călugăresc, sub conducerea protosinghelului Chiril.

Au asistat din partea familiei d. G. G. Mironescu cu fiul, apoi mitropoliții: Pimen al Moldovei și Gurie al Basarabiei, episcopii: Comșa al Aradului, Ghenadie al Buzăului, P.S. arhieru Platon Ciosu, vicarul Patriarhiei, părintele prof. N. Popescu, secretarul general al ministerului instrucțiunii, pâr. Crăciunescu, secretarul general al cultelor, arhim. Scriban, pâr. P. Partenie, președintele asoc. clerului și directorul seminarului Central, P. Gârboviceanu, C. Angelescu, Ispasiu consul general, prof. Șerban Ionescu, pâr. Duminică Ionescu, avocat Popescu Tudor, Lucescu, inspector general administrativ, pr. Crețu, pr. Vințilescu, d-nii Ispir, primpretor, Șt. Anastasiu, inspector financiar, monahii dela mănăstirea Cernica, Căldărușani și mai-

cele dela Țigănești și Pasărea și un foarte numeros public venit din Capitală și satete învecinate.

Prohodul

La ora 11 și jum. s'a oficiat prohodul de către mitropoliții: Pimen și Gurie, episcopii: Grigorie, Gherontie, Ghenadie, arhieru Platon Ciosu, clericii, cari au luat parte la sf. liturghie, arhimandriții Chesarie Păunescu, Zosima Părvulescu, starețul mănăstirii Cernica, pâr. Hrisant Popescu, ier. Dionisie Popescu, pr. Georgescu-Buzești și diaconul Dionisie Udișteanu.

Cuvântările

Înainte de veșnica pomenire au vorbit :

Arhieru PLATON CIOȘU, din parlea bisericii, a arătat întreaga activitate pe tărâmul bisericesc a defunctului,

Pâr. N. Popescu a vorbit în numele Academiei Române și a ministerului instrucțiunii și al cultelor relevând personalitatea dispărutului.

A citit apoi următoarea cuvântare din partea d-lui prim ministru N. IORGA :

„Statul român are o datorie de îndeplinit față de memoria aceluia care a fost Athanasie, primat al României.

Înzestrat cu o inteligență vioaie, iubitor pasionat al cărții, până în clipa din urmă când spunea că dela dânsa îi vine toată mângâierea, spirit de ordine și de autoritate, capabil de a domina o biserică, în care de atunci începea a șuera spiritul anarhic, atât de nepotrivit cu disciplina ei de două ori milenară și cu scopurile sfinte pe care le urmărește, părintele Athanasie a căzut jertfă intrigilor care nu

cruță pa nimeni și celei mai deloiale din falsele prietenii,

De atunci în singurătatea de aici, dela Cernica, a dus o viață de retragere, care poate servi de exemplu ori cui.

O întâmplare care m'a făcut martor înduioșat al loviturii ce l'a răspuns mi-a dat prilej să cunosc ultimile sale gânduri asupra bisericii pe care alăta a iubit-o și, devenind ca un depozitar al testamentului său moral, mă simt îndatorit a le comunica.

Părintele Atanasie doria o biserică de clerici crescuți în spirit bisericesc ca odinioară. Măririle lumii îl lăsau indiferent și visul său, ca și al multora, între care mă număr și eu, era undeva la sft. Spiridon, la Radu-Vodă o conducere bisericească înconjurată numai de tiparnițe și de chilii. În episcopat era dușmanul inițiativelor grăbite și nervoase care fac mai mult rău aruncând sămânța criticei fără rod. Călugări cu pregătire pentru viața monahală în sensul tradițiilor lui Paisie și lui Gheorghe de Cernica îi doreă să locuiască numai în venerabilele lăcașuri datorite de strămoși.

Ca ministru al cultelor și ca istoric al acestei biserici, declar înaintea acestui sicriu că în această direcție înțeleg să întrebuițez, întru cât e rolul Statului, silințele mele la acest departament. Astfel cred că voi mulțami sufletul aceluia care s'a desfăcut cu mintea din mijlocul lumii pe pragul casei mele, cu cuvinte de înțelepciunea blândă, de sfântă resemnare pe care niciodată nu le voi uita.

Au mai vorbit d-nii prof. Șerban Ionescu, pâr. Partenie, pr. Păunescu, pr. Georgescu-Dușumea.

Cortegiu

După terminarea cuvântărilor și după ce s'a cântat veșnica pomenire, s'a format cortegiul:

În drum corlegiul s'a oprit la clopotnița, la arhondărie și la poarta cimitirului, unde s'au făcut rugăciuni.

Fostul mitropolit a fost înmormântat lângă capela cimitirului, după ce s'a oficiat serviciul religios de înmormântare.

Trista solemnitate s'a terminat la ora 3.

* * *

La stăreție s'a servit apoi masa pentru clerul superior și invitați; la trapeza seminarului pentru călugări și seminariști, iar la arhondărie pentru săraci.

Ordinea a fost menținută de un pluton de jandarmi rurali, sub supravegherea d-lui prim pretor Ispir.

Mitropolia Ungro-Vlahiei

Arhiepiscopia Bucureștilor
Circulara Nr. 8207/931

Prea Cucernice Părinte,

Vi se face cunoscut că în ședința Consiliului Eparhial Secția Culturală, discutându-se asupra necesității de a da învățământului religios de toate gradele avântul și dezvoltarea cerută de vremi, și nevoile societății actuale, s'a hotărât să se pună în vedere tuturor preoților și înosebi nouilor hirotoniți că printre alte îndatoriri pastorale, au și obligațiunea strictă de a face catehizarea elevilor din școlile locale.

Vă invităm deci să luați de îndată măsuri să se execute această dispoziție a noastră.

p. Arhiepiscop și Mitropolit

† **PLATON**

Cons. Referent

Pr. Eug. Bărbulescu

Circulara Nr. 4424/931.

Prea Cucernice Părinte,

Vă trimitem în copie adresa Directoratului Ministerial al Munteniei și Vă invităm a Vă conforma de urgență spre a evita consecințele ce ar urma în caz de neconformare.

Tot deodată suntem sezizați că unii C. Protoierei și Preoți dela Parohiile urbane au trimis statele pe 1931 numai în câte 3 exemplare; insistăm reamintindu-vă că pentru exercițiul în curs statele trebuiesc întocmite în câte 4 exemplare pe fiecare lună și dacă nu se respectă dispozițiunea

aceasta statele vor fi înapoiate.— Comunați această și preoților dela parohiile urbane cari trimit statele direct spre ordonanțare.

p. Arhiepiscop și Mitropolit,
† **PLATON**

Cons. Referent
Protopop, C. Moldovan

Adresa Directoratului Ministerial al Munteniei

Nr. 25526/931

Arhiepiscopiei Bucureștilor,

În cursul anului 1930 salariile personalului clerical pentru care ni s'au prezentat state colective pe protopopiate, s'au mandatat în majoritatea cazurilor cu mențiunea de a Ni se trimite ulterior chitanțe, care să justifice achitarea sumelor celor în drept.

Deși această justificare trebuia făcută până la închiderea exercițiului, constatăm că nici până în prezent nu s'au trimis, iar în câteva cazuri actele ce ni s'au înaintat au fost întocmite în ne-regulă.

Ca atare vă rugăm să binvoiți a lua dispozițiuni, ca P. C. Protopopi, pe numele cărora s'au emis asemenea mandate de plată, să ne înainteze de urgență cuvenitele acte justificative.

Actele vor fi întocmite în dublu exemplar, formând două dosare, și vor fi însoțite de câte un borderou recapitulativ. Ele vor fi aranjate în aceeași ordine, în care personalul figurează în statele pe baza cărora s'a mandatat.

Justificarea se va face pentru fiecare mandat de plată aparte și va justifica întreaga sumă mandatată. Chitanțele și borderourile vor trebui să cuprindă suma brutto și suma netto plătită.

În raportul cu care se vor trimite aceste acte se va indica numărul mandatului de plată care se justifică.

Vă rugăm a atrage atenția tuturor P. C. Preoți, că în caz de neconformare vom fi nevoiți a aviza la căile legale de urmărire.

Șeful Serviciului Ministerial
(ss) **Gâdea**

Șeful Secției Contab.
Subdirector
(ss) **Alex. Mucenic**

Circulara Nr. 8444/931

Prea Cucernice Părinte,

Binevoiți a lua măsuri ca toate cercurile pastorale să-și înceapă, la 1 Octombrie, activitatea conform regulamentului în această privință. Cercurile pastorale sâtești vor ține cel puțin o ședință în fiecare lună, iar cele orășânești vor ține ședințe săptămânale.

Veți obliga strict pe părinții președinți să raporteze cel puțin din trei în trei luni asupra activității, rezultatelor ca și asupra disciplinei membrilor din cerc.

În cazul când vreun cerc pastoral nu izbutește să realizeze rezultate satisfăcătoare, îl veți ține în evidență și dacă îndrumările și îndemnurile P. C. Voastre nu vor fi destul pentru a-și spori activitatea, Ne veți raporta Nouă, pentru a rândui cercetări sau vizite dela centru și a lua măsurile necesare, pentru remedierea insuficiențelor.

Dorința noastră expresă este ca să se dea toată atențiunea lucrului pastoral, prin cercurile pastorale, cerut imperios de împrejurările actuale.

p. Arhiepiscop și Mitropolit,
† **TIT**

Cons. Referent,
Pr. Manea Popescu

Circulara Nr. 9175/931

Prea Cucernice Părinte,

Referindu-ne la ordinul Nostru circular cu privire la preoții ce vor să se înscrie și să urmeze cursurile Facultății de Teologie că sunt obligați să avizeze în scris și la vreme pe suplinitorul ce și-a luat angajament a-l înlocui, ori de câte ori urmează a părăsi parohia, că este responsabil de toate cazurile în care nu a prestat serviciul la timp; iar în cazul când din partea enoriașilor s'ar ivi vre-o nemulțumire din pricina suplinitorului sau a titularului imediat se va ridica preotului student dreptul de a frecventa cursurile Facultății, până la stabilirea vinei.

p. Arhiepiscop și Mitropolit,
† **PLATON**

Cons. Referent,
Eugeniu Bărbulescu

≡ **P. C. Preot Dr. Nicolae M. Popescu** profesor universitar a fost trecut dela secretariatul general al Cultelor la secretariatul general al Instrucțiunii.

Secretar general la Culte avem acum pe **P. C. Preot Aurel Crăciunescu**, consilierul referent pentru chestiunea culturale dela consiliul central Bisericesc.

≡ În ziua de 15 Octombrie 1931 Sfântul Sinod și-a reluat ședințele pentru a decide, între altele, asupra noii legiuri cu privire la învățământul teologic.

NECROLOG

† Preotul Ioan Bărbuleanu

În ziua de 7 Sept. a. c. s'a stins din viață, după o grea suferință, vrednicul și blândul păstor de suflete preotul Ioan Bărbuleanu, parohul comunei Mozăceni, Județul Teleorman.

C. Sa s'a născut în anul 1859, luna Noiembrie 3, în satul Ungureni Com. Titulești-Olt, dintr'o veche generație de preoți.

Tatăl său a fost preotul Barbu Costache Deputatu căsătorit cu Ana, care a murit foarte tânăr, când fiul său Ion avea abia un an.

Bunicul său a fost preotul Costache Deputatu în Titulești, preot cu mult renume și care trecea ca om foarte bogat, din care cauză a fost omorât de hoți, când preotul Ion Bărbuleanu avea vârsta de abia 9 ani.

Bunicul preotului I. Bărbuleanu, preotul Costache Deputatu, a avut un frate mai mic numit preotul Niculae, protopop de Olt, bunicul marelui nostru Niculae Titulescu.

Preotul Ioan Bărbuleanu pierzând de timpuriu părinții și bunicii săi, a trăit sub tutelă și a învățat șc. primară la Roșiorii de Vede-Bârla Teleorman și Slatina-Olt.

Seminarul l-a făcut la Nifon, terminându-l în anul 1879, iar în 1881 s'a făcut preot în com. Mozăceni de care îl lega o mică moștenire lăsată de o soră a tatălui său care n'avea copii.

Când a fost făcut preot, comuna Mozăceni n'avea decât 80 familii, iar azi, împreună cu cătunele, 480 familii.

A păstorit jumătate de secol. Prin muncă cinstită a putut să-și agonisească o frumoasă avere cu ajutorul căreia a dat cultură și educație aleasă copiilor săi.

Destoinicia lui, părintele Bărbuleanu, a pus-o și în serviciul enoriașilor săi, așa că înflorirea satului se datorește în mare parte lui.

A fost un preot de o rară demnitate, de o cinste exemplară și moralitate desăvârșită. Pentru aceste calități, cuvântul său a avut multă greutate.

Moartea părintelui Bărbuleanu a lăsat un gol adânc în sufletul iubiților săi enoriași, cari în semn de recunoștință au căutat cu toții dela mic până la mare să petreacă până la mormânt pe blândul, iubitul și scumpul lor părinte sufletesc.

Veșnică să-i fie pomenirea și toți cari l'ați cunoscut, rugați-vă pentru el.

CĂRTINOI, REVISTE

Primum la redacție un *Raport despre activitatea comitetului Soc. Ortodoxă națională a femeilor române din Cluj, pe anul 1929—1930* din care extragem următoarele date :

1. Scopul activității Societății este îndrumarea tineretului către o viață religioasă morală, prin organizarea de conferințe, șezători, distribuiri de premii etc.

2. Comitetul a organizat o serie de conferințe ținute de personalități de frunte într'una din sălile Universității Clujene.

3. Pentru copii s'a ținut în ziua de Sf. Nicolae o oră de petrecere aleasă, împărțindu-li-se darurile aduse de „Sf. Nicolae“.

4. S'au vândut măștișoare pentru sporirea fon-

dului de z'dire și înfrumusețare a Catedralei ortodoxe din Cluj.

5. La 25 Martie s'a dat un concert religios la care au contribuit toate școalele secundar din Cluj.

6. S'au tipărit cele patru Evanghelii pe table de zinc, pentru orbi. Acum se află în lucru al cincilea volum cu Faptele Apostolilor și al șaselea volum cu epistolele către Romani și Corinteni. Vor mai urma încă două volume cu celelalte epistole și Apocalipsa. Deci 9 volume în alfabetul Braille.

7. S'au organizat pentru muncitori și ucenici o serie de șezători cu program educativ și distractiv.

8. În zilele de 15—17 Decembrie 1929 s'a or-

ganizat un bazar al cărui venit s'a trecut tot la sporirea fondului pentru Catedrală.

9. Din inițiativa P. S. Episcop Nicolae Ivan s'a instalat la școala superioară de comerț o capelă în care se oficiază slujbe și rugăciuni pentru elevi.

În sfârșit Societatea ortodoxă națională a femeilor clujene a împărțit ajutoare nevoiașilor și a mângâiat multe inimi îndurerate.

Toate acestea sunt fapte, cari vorbesc singure destul de clar și de puternic. Și pe cari noi le însemnăm aci pentru îndemnul tuturor ca și pentru slava lui Dumnezeu și a bisericii Sale dreptcredincioase.

— **A apărut Tinerimea creștină** anul I No. 5—6 pe lunile: August și Septembrie 1931, — revistă ortodoxă de educație religioasă morală—in care găsim articole semnate de Prof. Preot M. Bulacu, Comandor A. Negulescu, † Athanasie Mironescu, V. Voiculescu, † Nifon Criveanu, Prof. I. Nisipeanu, Prof. Diacon N. Roventă etc. Acest număr, ca și celelalte de altfel, e împodobit cu frumoase clișee din viața tinerimii, colțuri pitorești de țară etc.

— **Improtiva frontului antireligios** conferință ținută în prezența I. P. S. Mitropolit Gurie, pentru membrii „Uniunii clericilor ortodoksi” din Basarabia, în ziua de 24 Iunie 1931, la palatul mitropolitan din Chișinău de Pr. Vl. Burjacovski. Tipărită de Tipografia Eparhială „Cartea Românească”.

Expune, aci, Părintele Burjacovski, cu date precise și avânt apostolesc împrejurările triste în care se afla astăzi omenirea și pericolul ateismului care merge mână în mână cu lățirea concepției anarhice a sovietismului rusesc,

Deaci luăm cunoștință de unele mijloace întrebunțate în Rusia sovietică pentru impunerea concepției ateiste. De pildă revista intitulată agresiv: *Fără Dumnezeu*, a Rușilor, publică ne încetat mărturisiri de renegare a credinței în Dumnezeu, cari de cari mai satanice și mai infiorătoare. „Preoți bătrâni, preoți cari o viață întreagă au mărturisit pe Dumnezeu și au slujit casei Lui, încărcăți de ani și de vie și temeinică credință pravoslavnică au fost nevoiți, în fața ororilor și inchiziției ateiste a statului sovietic — să vină în bisericile lor în care au slujit și să-și desbrace odăjdiile și hainile preoțești și să declare în fața sfintelor altare și a poporenilor că nu există Dumnezeu, că ei până în momentul acela au fost niște simpli amăgitori ai poporului”.

— **Hazail**, piesă de 2 acte, de Monahia Irina Lecca din sf. Mănăstire Agapia, costul 10 lei — E

în legătură cu patimile și învierea Domnului. Joc simplu de scenă, personaje bine conturate. Preoții noștri o pot folosi cu prilejul serbărilor sau șezătorilor organizate în jurul Paștelui — cu succes și cu mijloace foarte ușoare de realizare. Pentru aceia o recomandăm acelor preoți cari ar dori să organizeze asemenea ceasuri de recreare duhovnicească pentru popor.

— **Misionarul** revistă lunară a Misiei ortodoxe române, anul III, Septembrie 1931, No. 9 Chișinău, Tipografia Eparhială „Cartea Românească”, cu următorul cuprinsul: Glasul pietrelor de Episcop Grigorie al Ardealului, Despre sinucidere de Dr. N. Berdeaieff, Îndemnuri și îndrumări pentru catehizarea adulților de Dr. O Tarangul, Reflexiuni asupra apelului P. S. Episcop Visarion către toate bisericile ortodoxe de Pr. Al Svetlov, sf. Macarie Egipteanul de Pr. Cicerone Iordăchescu etc.

— **Civilizația creștină** de N. Gr. Popescu-Prahova, profesor la Facultatea de Teologie din Chișinău, Tipografia Eparhială „Cartea Românească” 1931, Prețul lei 35.— E o lucrare de orientare prețioasă în cugetarea—tumultuoasă, vijelioasă și învăluită deseori de norii întunecați ai pseudo-cugetării—lumii actuale. Ce e cultura? Ce e civilizația? Cum stă creștinismul în fața științei? Înviorarea adusă puterilor generatoare de știință prin creștinism și ridicarea moralității prin elementele pozitive de judecare a faptelor și sentimentelor. Înfrăurirea profundă a creștinismului în toate laturile de lucru intelectual și manifestare omenească: știința, arta, dreptul public etc. Iată unor număr de chestiuni în care lucrarea D-lui profesor N. Gr. Popescu-Prahova aduce îmbelșugată lumină. Cu atât mai mult, cu cât orice afirmațiune e documentată cu tot aparatul științific, oferind cititorului toate posibilitățile de a cerceta și a aprofunda chestiunile puse în discuțiune.

— **Popasuri în viața Domnului** de Dr. Grigorie Gh. Comșa, Episcopul Aradului, prețul 6 lei; **Cum falsifică bapțiști istoria creștinismului** de Dr. Teodor M. Popescu profesor la Universitatea din București, prețul 4 lei,— ambele broșuri apărute în biblioteca creștinului ortodox din Arad. Fiind scrise pentru popor și îmbrățișând chestiuni de actualitate, ele pot fi minunate mijloace educative și instructive, de cari preotul nu se poate dispensa în activitatea lui pastorală, decât cu reală pagubă.

Le recomandăm deci călduros preoților noștri mai ales acolo unde populațiunea creștină e frământată de problema sectelor.

==**Scurtă călăuza** a creștinului ortodox român la primirea sfintelor taine a mărturisirii și cuminărei.—Din publicațiunile conferinței preoților din protopopiatul Lupșa, Episcopia Clujului.

==**Dogma Ortodoxă** în cugetatea și viața poporului nostru, conferință ținută la cursurile de vară dela Vălenii de Munte, din 1930, de Preotul Dom. N. Ionescu, profesor la Seminarul Central din București, prețul 25 lei.—P. C. Preot Dominic N. Ionescu aduce aci bogat material folcloric din care rezultă principalele puncte de credință ale ortodoxiei noastre străbune. Credința în Dumnezeu, unic după esență, întreit după persoane, credința în mijlocirea Născătoarei de Dumnezeu și a Sfinților, cum și credința în puterea sfințitoare a tainelor — răsare din colinda, cântecul și tot cuvântul de jale sau bucurie al poporului nostru în chip cu totul firesc, nesilit și precis. Lucrarea P. C. Preot Dom. Ionescu aduce o importantă contribuție la lărgirea terenului de cercetare a ortodoxiei, și aduce în același timp îndemnul puternic de a căuta aci, în poezia populată, documentările cele mai grăitoare și mai puternice ale credinței ortodoxe în care s'a născut poporul nostru. E într'adevăr acest domeniu prea puțin cercetat din acest punct de vedere. Și sugestiunea cea mai caldă pe care o ai cetind studiul Părintelui Dominic Ionescu e că, precum arta și poezia cultă își are rădăcină în artă și poezia populară, tot așa aceste izvoare pot înviora și îmbogăți, peste așteptări, eventualele studii de ortodoxie românească.

==**Schituri și biserici de sat** de Pr. Dominic N. Ionescu, 1931, București, prețul 100 lei. E vorba aci de aproape 20 de schituri și biserici, despre cari autorul ne dă prețioase indicațiuni, documentare, cu privire la origină, așezare geografică, rol cultural etc.

==**Parohia bisericii Sf. Elefterie** din capitală își înmulțește din ce în ce mijloacele de lucru creștinesc și își intensifică neîncetat acțiunea de înviorare sufletească și apropiere a creștinilor de sfânta biserică. Aceasta datorită zelului și muncii pastorale desfășurată de P. C. Preoți: Mihail Bulacu și Traian Costea.

==**Buletinul bisericii sf. Elefterie** e astăzi la No. 9 din anul al 3-lea, și cuprinde în fiecare număr reflexiuni, îndemnuri, constatări și experiențe creștinești în legătură cu viața creștină din parohie.

Acum în urmă au pornit editarea unei serii de scrisori către frații rătăciți, dintre cari au apărut 6. Prima scrisoare, în patru pagini, mici, vor-

bește despre Cuvântul lui Dumnezeu, a doua: *Constiința ta este împăcată?*, a treia: *Esti mântuit cu adevărat?*, a patra: *Învățătorii tăi înșeală lumea cu minciuni*, a cincea: *Ai vrea împărtășire cu Iisus Hristos*, și a șasea: *Ascultă de învățătorii mincinoși*. Toate sunt scrise în stil clar, popular, cu multă vioiciune și putere de convingere. Încât socotim că roadele așteptate se vor produce la timp și cu îmbelșugare. Noi relevăm această activitate și o dăm ca pildă tuturor parohiilor.

REFERENT

PAROHII VACANTE

PREOȚI

Protoieria Jud. Prahova, Circ. Ploiești.

Se publică concurs pentru ocuparea parohiei Bărcănești Jud. Prahova, devenită vacantă prin pensionarea titularului.

Parohia se compune din două sate: Bărcănești, cu 150 familii și 700 suflete și Tătărani, cu 250 familii și 900 suflete. Are două biserici în stare mediocră, și sesie parohială de 8¹/₂ ha.

Nu are casă parohială.

Doritorii de a ocupa acest post vor înainta cererile însoțite de actele și memoriile cerute de Regulament (art 4 și 11), Protoieriei I Ploiești, în termen de 30 zile dela publicare.

Cererile intrate pe altă cale nu se pot lua în considerare. Asemenea și cererile lipsite de documentele prescrise de regulament.

Protopop, *Const. M. Petre*

Se publică concurs pentru ocuparea parohiei Râncezi, Protopopiatul Valenii de Munte Județul Prahova, devenită vacantă prin încelarea din viață Preotului D-tru Ștefănescu, parohul acestei parohii, pe data de 1 Octombrie 1931.

Parohia se compune din 220 familii și 1060 suflete. N'are teren bisericesc și nici casă parohială.

Venitul epitrhailului se ridică la abia 5000 lei anual.

Doritorii de a ocupa această parohie vor înainta în termen de o lună dela publicare actele necesare direct protopopiatului Valenii de Munte Jud. Prahova.

Protopop *D. D. Ștefănescu*,

Protopopiatul Circ III Fierbinți Ilfov.

Se publică concurs în termen legal de 30 zile, pentru ocuparea postului de *Paroh* al par. *Piteasca - Pasărea* jud Ilfov, devenit vacant prin demisiunea titularului.

Parohia este compusă din satele: *Piteasca, Pasărea și Cozienii*. Are 355 familii 1583 s. biserică în bună stare, și casă parohială. De asemenea are și sesie parohială. Parohia este socotită de rangul II.

Preotul este plătit dela stat conform gradului de studii; pelângă aceasta și folosința sensiei parohiale mai are un venit de circa 4000 lei anual dela epitrahil.

Toate cererile însoțite de acte se trimit oficiului protopopesc în termenul indicat. Cereri venite pe altă cale sau neînsoțite de acte nu se iau pe considerare.

Protopop. *Th. Rădulescu*

CÂNTĂREȚI

Protoeria III Jud Prahova. Se publică concurs cu termen de 15 zile pentru ocuparea unui *post de cântăreț* la parohia Colceag.

Cererile însoțite de acte se vor înainta acestei protoierii iar candidații se vor prezenta la examen la data ce li-se va stabili.

Posturi vacante de cântăreți mai sunt la Parohiile: Călugăreni I, Coslegi, Inotești, Parepa, Rotari, Vadu-Săpat. Vai de-El și Valea-Nicovani.

Protopop, *Vincențiu Pop.*

Protoeria Circ. I. Giurgiu Se publică concurs pentru ocuparea *postului de cântăreț* II dela parohia Găujanii acest protopopiat post rămas vacant prin scoaterea din serviciu a Cântărețului Paraschiv Laudă, fiind minor.

Candidații vor înainta cererile la Protoerie în termen de 15 zile dela data acestei publicații.

Protopop, *Pr. Al. Constantinescu.*

MIȘCAREA ÎN CLER

CÂNTĂREȚI-PARACLISERI: Numiri, Demisii, Decese, Reintegrări.

(1 Septembrie — 1 Octombrie 1931)

Continuare

18. Mircea Popescu cântăreț la parohia Butoiu Jud. Dâmbovița, a demisionat din acest post pe data de 1 Sept. 1931.

19. Lazăr Carabașu, cântăreț I la parohia Bărbătescu Vechi din capitală, a demisionat din acest post pe data de 1 Sept. a. c.

20. Ioan Teodorescu cântăreț II la parohia Popa Nan din Capitală, fiind înaintat în vârstă, a fost scos la pensie din oficiu pe data de 1 Oct. a. c.

21. Ioan Blăjan se transferă în postul de cântăreț dela bis. Sf. Apostoli Zimnicea, în locul D. Iacovache Georgescu, care pe 1 Aprilie 1931, a fost transferat la Măgura Lăceanca—Teleorman în locul vacant pe aceeaș dată prin demisionarea titularului.

22. Vasile M. Nicolae se numește cântăreț pe 1 Sept a. c. la parohia Ghimpați Dâmbovița în locul vacant prin încetarea din viață a D-lui Petre Nicolae, pe data de 15 Oct. 1930.

23. Manole Ștefănescu se numește cântăreț pe data de 1 Sept. a. c. la parohia Frasinu—Dâmbovița, vacant prin decesul titularului Gheorghe Vasilescu, pe data de 29 Dec. 1929.

24. Dinu I. Stan se numește cântăreț pe 1 Sept. a. c. la parohia Lungulețu II Dâmbovița, vacant prin decesul titularului Mihail S. Nicolae, pe ziua de 25 Ian. a. c.

25. Cântărețul Lazăr Carabașu dela bis. Bărbătescu Vechiu din capitală, a demisionat pe data de 1 Sept. a. c.

26. Cântărețul Nic. Popescu-Băești-Muscel, a decedat pe data de 4 Iulie 1931.

27. Marin C. Popa a fost numit în mod onorific cântăreț la bis. Persinari.

28. Ioan M. Constantinescu cântăreț la parohia Colibași-Dâmbovița, se transferă pe 1 Sept. a. c. la parohia Colanu Jud. Dâmbovița în postul II vacant prin transferarea titularului Dumitru P. Ștefan, la parohia Brăteștii de sus Dâmbovița.

29. Nițescu C. Const. se numește cântăreț la Colibași-Dâmbovița în locul titularului Ion. M. Constantinescu, transferat la parohia Colanu, acelaș județ.

30. Anghel Bărsan cântăreț la bis. Udricani Parohia Lucaci în Capitală, se scoate din oficiu la pensie, având vârsta de 66 ani și peste 30 a n de serviciu.

31. Gh. Purcărea cântăreț la bis. Izlaz Ilfov, se transferă la bis. Piteasca-Pasărea pe 1 Oct. a. c. în locul titularului Marin Ionescu decedat.

32. Alexandru Gheorghiu se numește cântăreț prin transferare dela bis. Colceag Prahova, pe 1 Oct. a. c. în locul titularului Nae Ionescu, care a demisionat de 1 August a. c.

33. Marin Predescu se numește cântăreț pe 1 Dec. 1931, la bis. Sf. Gheorghe Nou, în locul titularului N. Gruia, care a fost scos din oficiu la pensie.